

1. Indien wij uw naam mogen noemen in het artikel, kunt u kort vertellen wie u bent?

Mijn naam is H. Luten en ben sinds 1989 o.a. werkzaam als wild-life dierenarts.

2. Heeft u ervaring met de behandeling van wilde dieren, vooral grotere zoogdieren zoals wolven?

In die hoedanigheid ben ik betrokken met de wilde wolf in Nederland maar ook bij in gevangenschap gehouden wolven (dierentuinsetting). Ben reeds 40 jaar betrokken bij dierentuinen en verantwoordelijk voor het welzijn en gezondheid van deze dieren.

3. Acht u de beschreven verwondingen in principe behandelbaar – ervan uitgaande dat het dier wordt verzorgd in een gespecialiseerd centrum?

Ook ik heb het filmpje gezien van de wolf aangereden op 22 april 2025 te Tynaarlo. Meteen was duidelijk dat het dier ernstig gewond was aan de achterhand en zich nauwelijks uit de voeten kon maken. De linkerachterpoot was gebroken (afwijkende stand) maar ook de rechterzijde was getraumatiseerd (kon niet meer op de achterpoten staan). Het welzijn van het dier was ernstig aangetast. Niet alleen vanwege de pijn maar ook vanwege de stress door mensen in zijn omgeving.

In principe is veel behandelbaar. De vraag is echter of dit wenselijk is, ervan uitgaande dat het hier gaat om een wild dier dat geen contact met mensen wil en kent. Niet alles is mogelijk in de (dier)geneeskunde. In praktijk is steeds meer behandelbaar, maar niet alles.

In ogenschouw moet genomen worden, dat het dier op een verantwoorde manier onder narcose gebracht kan worden, geopereerd kan worden en daarna stabiel uit de narcose kan komen. Veel operaties zijn langdurig die in specialistische centra uitgevoerd moeten worden. Het dier dient ook zo snel mogelijk geholpen worden. Er moet ook nog een specialistisch dierenarts beschikbaar zijn (veel tekorten aan dierenartsen) die ook alle specialistische materialen voorradig heeft.

De kostprijs vind ik in welzijns-issues minder relevant. Na de operatie kan het dier niet meteen losgelaten worden in de vrije natuur maar dient opgevangen te worden in een daartoe geschikte opvang (in Nederland niet aanwezig), voor een verantwoorde revalidatie.

Dit allemaal overziend denk ik dat een wild dier vaak niet geschikt is voor dit scenario. Veel te veel onzekerheden en een langdurig herstel is voor het dier ongewenst. Vanuit humaan perspectief wil iedereen helpen, maar de vraag is of dit ten faveure is voor de wilde wolf of alleen voor het welzijn van de mens in kwestie bevredigd.

Mijn mening is dat wolven die aangereden worden nauwkeurig onderzocht moeten worden door een dierenarts. Die bepaalt of een behandeling zinvol is of niet. Indien dit niet zinvol is dan moet het dier in kwestie zo snel mogelijk worden geëuthanaseerd.

In principe komt het erop neer dat een behandeling stante pede uitgevoerd moet worden en het dier weer zo snel mogelijk in zijn eigen natuurlijke habitat moet worden losgelaten.

4. Vindt u de beslissing tot euthanasie op basis van de verwondingen gerechtvaardigd?

Mijn professionele mening is om dit specifieke dier (Tynaarlo) zo snel mogelijk uit zijn lijden te verlossen en te euthanaseren. Daarom heeft de desbetreffende dierenarts volledig ethisch correct gehandeld. Het gaat tenslotte om het dier en niet om de mensen die er bij betrokken zijn.

Wel is het zaak dat een dierenarts deze kwestie beoordeelt en niet omstanders. Dit is gelukkig ook gebeurd. Het hoeft niet per se een wild-life dierenarts te zijn. Dierenartsen die honden behandelen kunnen ook een goede inschatting maken of een behandeling dan wel euthanasie verantwoord is.

Retrospectief is de beslissing om het dier te euthanaseren de juiste geweest. De sectie-uitslag laat geen twijfel hierover bestaan.

5. Hoe beoordeelt u de ethische omgang met wilde dieren bij ernstige, maar potentieel behandelbare verwondingen?

De ethiek rond wilde dieren en specifiek wolven moet gewogen worden door alle aspecten te overwegen. Ik noem enkele criteria. De lijst is echter niet volledig.

Is het verantwoord om het dier te vervoeren? Is een narcose verantwoord om te geven (trauma geeft een sterk verhoogde kans op complicaties)?

Welke winst is er voor het dier te behalen? Schaadt de gezondheid en welzijn niet te veel na een eventuele operatie? Welke kans heeft het dier om in zijn natuurlijke omgeving een wolfwaardig bestaan te leiden?

Vooralsnog is er in Nederland geen faciliteit om gewonde wolven op te vangen. Is het dier, zolang het onder humaan toezicht is, goed te behandelen?

Is er deskundig personeel voorhanden dat kan omgaan met wolven? Probeer vanuit de wolf te denken en minder vanuit de mens. Wat zou ik als wolf vinden?

De natuur, hoe mooi en romantisch ook, is in werkelijkheid minder zachtaardig en beminnelijk. Survival of the fittest.

6. Acht u grensoverschrijdend vervoer naar een gespecialiseerd centrum (bijv. België, Duitsland) toegestaan en professioneel verantwoord?

Er is geen bezwaar om een gewonde wolf te laten behandelen in het buitenland. Dit allemaal onder de vlag van de zojuist opgenoemde criteria. Of dit administratief kan laat ik aan deskundigen op dit vlak.

Tot slot wil ik nog opmerken dat ieder geval op zichzelf staat, en moet gewaardeerd worden op zijn eigen hoedanigheid. Er is moeilijk een algemeen protocol te maken dat alle calamiteiten omvat. Het gaat uiteindelijk om de wolf!